

robbedoes

ROBBEDOES
INTERVIEWT
C. ZUBER
over de
DIERENWERELD

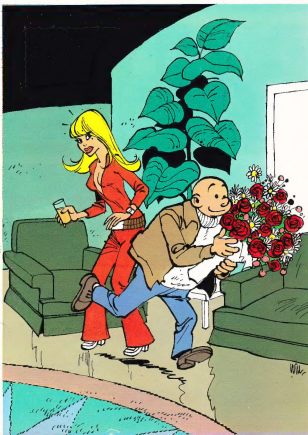
VRIJ VEL VOOR LAMBIL

**OOM WIM : HET ZWAARD
VAN DAMOKLES**

BLAUWE SPERWER TERUG
met acht platen !

WEDEROPTREDEN :

BAARD EN KALE
doorkruisen in
" **GRAAI NAAR DE MACHT** "
een duivels plan !

IK STE ERBUITEN, HOOR I
'T ZIJN WERD DIE DUIVELS
VAN 'N

**WILL EN
TILDEUX...**

Robbedoes is een woekblad van de Uitgeverij J. Dupuis Zonen en Co, en wordt gedrukt in België.

Redactie en administratie :

Voor België : Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Voor Nederland : Industriestraat 13, Sittard.

Abonnementen

België : 1 jaar : 616 F; 6 maanden : 350 F; 3 maanden : 154 F - P.R. 3621.59 van de Uitgeverij J. Dupuis, Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Nederland : 1 jaar : Fl 46,80; 6 maanden : Fl 23,40; 3 maanden : Fl 11,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij J. Dupuis, Industriestraat 13, Sittard.

Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname : 1 jaar : Fl 50,80; 6 maanden : Fl 25,40; 3 maanden : Fl 12,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij J. Dupuis, Industriestraat 13, Sittard.

Overige landen : 1 jaar : 730 F; 6 maanden : 390 F; 3 maanden : 195 F - P.R. 3621.59 van de Uitgeverij J. Dupuis, Livornostraat 97, 1050 Brussel.

cim

Een abonnement begint te lopen met het eerste nummer van de maand die volgt op de betaling, tenzij de abonnee dit uitdrukkelijk anders wenst.

Dit exemplaar van Robbedoes mag onder geen enkele vorm als commercieel uitleenobject worden gebruikt, tenzij met uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgever.

Dinky

NATO-maneuvers

731 Jaguar S.E.P.E.C.A.T.

730 Sea King

732 Sea King

734 Sea King

736 Sea King

738 Sea King

740 Sea King

Nr. 731 JAGUAR S.E.P.E.C.A.T.

Nr. 731 JAGUAR S.E.P.E.C.A.T.
Supersonisch jachtvliegtuig van de RAF. Spanwijdte 108 mm. De schietstoel werkt door een druk op de knop. Intrekbaar landingsgestel.
245 F

Nr. 738 HELIKOPTER SEA KING

Nr. 738 HELIKOPTER SEA KING
In dienst van de Marine van de Duitse Bondsrepubliek. Rotormotor werkt op batterij. Beweegbare windas met sonar-boei. Speciale afdruppelplaatjes.
290 F

De geïllustreerde catalogus DINKY TOYS nr. 9 is GRATIS verkrijgbaar bij de gewone leverancier of direct door de uitgever, voorzien van je naam en je adres, op te sturen naar: FRANK MEUK, Janmaat 28, 1970 Sittard.

BON Dinky

Baard en Kale

OP MIJN WEDDINGDE IN DUTS-LAND...

BEKOPPEN DREI OM MET MIJN CARAVAN TE GAAN. WIE SCHIETEN GEEN MOER OP.

HEET 'T GELD DAT JE ACHTER DE HAND HEEFT. MIJN JE ONVERSCHILLIG MET ONVERSCHILLIG WAAR, HUREN OM JE VANTAGE DOOR TE BRENGEN.

IMPOSANTE HOTELS? DAAR VOEL IK NIETS VOOR.

DIE ZITTEN VOL MET VERVELLENDE VERVELLENDE GNOBBER. JA VOEL IK MIJ NIET TILDE. IN MIJN CARAVAN WIEL I...

EN MIJN GUMHELEN MAAR VOORT. BAARD HOEFT 'T EEN STUK BIETER. BEKOPPEN. EEN PLAVIN FANLIESMOEGTE. VOORDELEN OM MIJN TE HOUDEN ALS WIL AL LANGE EN BREED OP DE PLAATS VAN BESTEMMING ZIJN.

TOEK LEUK, ZO'N ANTOKE REISSENDOET.

OVER MIJN GESPROKEN, WAARDEK KOMT MIJ EIGENLIJK?

MORGEN IN LINDENFEL... IN HOTEL "ZUM BURGGRAFEN".

VOORDELEN DE POLDER. MORGEN MIJN MIJN DE TALLEDE OERDEUTEN VAN MIJN ZWARTTE WOUDE EN DE LANDELIJKE RIJST HANSEN BRANEN... MIJN MIJN ZIJN IK.

"T HOTEL IS IN DE HOOFDSTRAAT" DEZE HIER.

WAT KOMEN ZE MIJN DAN MIJN STRAATJES?

EXCUSEER, MIJNMIJN, MIJN CARAVANS MOGEN MIJN VOOR MIJN HOTEL GAAN.

DIE'S PRAAI. MOET MIJN MIJN ZIJN PROPPEN?

Baard en Kale

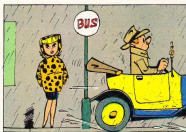
GRAAI NAAR DE MACHT

WILL • Tillieux

wordt vervolgd

VOORBEELD...

BESTE ROBBEDOES

Beter

Ik vind de rubriek van Mister Kit prachtig. Jammer dat er weinig tanks en andere legervoertuigen aan bod komen. Ook mogen er wel stukken geschut bij de rubriek — van vroeger of van nu, dat doet er niet toe. De verhalen zijn beter dan ze ooit waren. Vooral Bug 30 is bijzonder goed geslaagd. Ook de Blauwe Sperwer is fantastisch. De wettelijke gags van Bolle en Billie, Sam en de Beer, Guust en Caesar zijn opperbest. De interviews zijn de ene keer wel beter dan de andere, dat spreekt vanzelf. Vrij Vel is bijna altijd grappig. Ik lees Robbedoes al vier jaar en vind het een bijzonder goed jeugdblad!

Bart Van de Velde,
Landende.

Geniaal

Ik vind uw weekblad zeer goed. Het reclamaprobleem trok ik me niet aan, maar in 1980 vond ik er toch wat veel in staan. Robbedoes is nu het beste blad. Alle verhalen zijn enorm. Geniale Oliver is geniaal in het geniaal-zijn. Kan Mister Kit het eens over de Mathieu tank hebben? Welke verhalen tekent Hausman?

Philip Beeler,
Bergerhout.

Momenteel tekent Hausman geen beenderharen; hij specialiseert zich in illustraties, vooral dan van beken en arriben over dieren (zoals "De Dierenwereld" is dit nummer). De beken in de reeks "Dierenkomedie": Krakers - Poppers - Ploniers - Jagers - en in de reeks "De Wilde Wereld": Verborgenen Leven in het Kreupelhout - Grote en Kleine Zoogdieren - Het Vogelvolkje - heeft Hausman geschreven en geïllustreerd.

Kleuren...

Ik zou u vragen waarom niet alle tekeningen in kleur zijn.

Kleurentekeningen zijn toch mooier. Mijn top tien: 1) Geniale Oliver; 2) Bolle en Billie; 3) Natasja; 4) Robbedoes en Kwabbernoot; 5) Rolf Karsten; 6) De Krobbele; 7) Guust; 8) Yoko Tauno; 9) Archie Caab; 10) De Revenpatroetje. En kunt u met het adres van de Omroepbureaus?

Lucienne Bourdauy,
Zwijndrecht.

Voor de Omroep moet je schippen per adres Sunset Boulevard 7165, Hollywood, California, U.S.A. Er kunnen heel wat redenen zijn om sommige tekeningen niet in kleur af te drukken.

Bravo, sperwer

Ik vind het fijn dat dit fantastische verhaal van de Blauwe Sperwer, de Perivante Puzzel, in zo'n lange afleveringen van 12 pagina's per nummer verschijnt. Hier is Sinus weer op z'n best. En het scenario van Brosse verdient ook wel een woord van lof. Spanning in ieder plaatje, van het begin tot het einde. Goed zo, Robbedoes!

Hugo Van Dessel,
Antwerpen.

Gebochelde Zwarthoofden?

Guust Flater bezorgt me nog altijd een flinke schater. Caesar is aan de boerhand: het is de eerste keer dat ik erom heb moeten lachen. Soms zijn zijn moppen werkelijk onbegrijpelijk. Natasja vind ik tamelijk zwak — de hele pagina staat zo stampvol met tekeningen en figuren. De Mini-Mensjes zijn grandioos. Een goede vooruitgang blijkt wel de Blauwe Sperwer te zijn. U besteedt er ook maar liefst twaalf bladzijden aan. Fournier: niet slecht, hoewel ik hem er toch van verdenk aan discriminatie te doen, want zijn negers zien er nu eenmaal niet zo mooi uit. Waarom maakt Fournier er ook gebochelde zwarthoofden van? Bug 30, en Sam en de Beer zag ik liefst uit het blad

verdwijnen. Na het lezen van de minder goede verhalen sukkel Bolle en Billie me dan toch op...

Renny Wijnants,
Oostende.

Niet te goww met het verwijt "discriminatie" gaan gooien. Ronny Fournier stelt zijn negers beeltd niet antipathiek voor — en zijn beken beeltd niet altemaal zo sympathiek — of zo "mooi"...

Wladimir hoven

Ik vind Robbedoes een zeer fijn blad. Wat de humor betreft vind ik Wladimir het best. Op de tweede plaats komt Bolle en Billie. Ook Guust is niet slecht. Karsten is heel goed getekend! Vrij Vel is een steengoede narriek. Vooral die in nr. 1853 (Willy Lamb) is goed. En dan nog mijn complimenten voor Mister Kit.

Wim Willems,
St-Niklaas.

Lang doorgaan!

Toen ik Robbedoes voor de eerste keer in handen kreeg, beviel mij al dadelijk. Ik neem hem nu één jaar, en ik vind het alleen maar jammer dat ik hem niet al vroeger heb gekocht. De strips zijn zeer goed verzorgd, en de teksten zijn ook

prima. Ook veel lof voor de rubrieken. Robbedoes is méér dan een gewoon blad. Persoonlijk vind ik hem super. Vrij Vel, Plam in Knol, en de interviews verhogen het leesgehalte. De zelfklevende zijn ook prachtig. Ik hoop dat u er lang mee doorgaat. Ook nog veel lof voor Weithéry, Seron, Devos, Gil-Jordi. Hier volgt mijn beoordeeling van sommige strips. Guust Flater 10, de Blauwbeeken, P. Caesar 8, Yoko Tauno 10, Owe Niek en Zwaardaar 8, Sammy 8, Geniale Oliver 10, Bolle en Billie 10. De meeste strips zijn goed. Maar er zijn een paar uitzonderingen. Nu een paar voorbeelden: 1) Kan Guust Flater niet in microverhalen verschijnen? 2) Kunnen de microverhalen niet regelmatig verschijnen? 3) Kan Robbedoes niet een soort kastje improviseren waarin je de microverhalen kan opbergen?

Jan Zwijsen,
Edgem.

1) Nee, als microverhalen kunnen praktisch alleen maar verhalen verschijnen die daar speciaal voor getekend zijn. 2) Slechts heel weinige teksten maken nog microverhalen. Wij zitten bijna daar onze voorraad. 3) Aanpakken er een weinige microverhalen verschijnen, zullen wel niet veel lezers meer op zo'n boecpauze (dat bedoel je toch?) zitten te wachten...

NIEUW

N°1
KHENA EN DE KATAMAROM
DE MEDAILLE
VAN DE INCA'S

VIND JE 'T NIET BIJ JE BOEKHANDELAAR
BESTEL HET DAN BIJ UITGEVERIJ DUPUIS

ROBBEDOES en KWABBERNOOT

de Amulet van Niokolo-Koba

FOURNIER

de Beverpatroelje

Tapij heeft niet gemerkt dat Timmi een slaagprijsje in zijn kraai heeft gegesit...

INTUSSEN LOPEN DE BEVERS HET DOOR IN...

VUUR, ZIJ HOUDT JE MET DE STEEN. MIEDE, WAF EN VALK GAAN VOOR ETEN EN UITRUSTING ZORGEN. EN IK DA DE COMMISSARIS OPGEBOMEN.

TOT OVER JUIZ DE HET DORPSEKUN

GOD ZIJ DANK LEVEN ZE NOG!

WE HEBBEN VANAAMCHT DE LAAJKE KOPPEL RONDREKEN!... DE NIEUWSTOET, IN OP ZOEM NAAR JULIE.

VERWAT?

JAAMMER, DAN LAAT IK MAAR DEN NOEDERDAP VOOR DE COMMISSARIS ACHTER.

LUKKE.

WE HEBBEN JULIE ZOJA GRAMMACHUAD! VOOR HET HELLESGAT!

ALG JULIE DAAR BLIJVEN KAMPEN OVERKOMT JULIE WAT, ZOALS D'S DODE ONBEKENDTE...

PREKE STEEN HEB IK IN DE BERGEN GEVONDEN... IK DENK DAT MET 'N DIAMANT IS. WILT U HEM GINS BEKUNEN?

?!...

DIAMANT? ... WAHARA! HEB ZIJ REEN DREI / DAAR IS NOG NOOCH REEN DIAMANTGE SEVONDEN... NO KUNEN...

!!!

WEEET NOG IEMAND ANDERS DAT DE DIT HEBT GEVONDEN?

PLA TRENDEN, WE KAMPEN GAAN WAESOM?

de gele tijgers

robin heldert de zaak op...

tekst
michel vasseur
tekeningen
chr. denayer

...Je hebt al wel eens van de "Gele Tijgers" gehoord? Nee, het heeft niets met een oorlogsverhaal te maken. Niets met de Blauwe Engelen of Buck Danny. Je moet het in een heel andere hoek gaan zoeken... Bij de Pop-groepen. De "Gele Tijgers" vormden, jaren geleden een kwartet dat het niet zo kwaad deed.

Ik heb met die jongens kennism gemaakt toen ze de zeldzame contractjes afwerkten die ze in hun beginperiode moeizaam konden lospeuteren.

Ze heetten Joe, Al, Bert en Jan, maar Joe vond ik verreweg de sympathiekste van het hele stel, en ik kende hem dan ook beter dan de anderen.

Joe was de zanger van de groep. Een grote, blonde knaap, slank, met een open gezicht, met ritme in zijn stem en rubber in zijn benen.

Al, een knap gitarist, had een rond gezicht en droeg stevast een bril met donkere glazen. Bert was de man die altijd optrad met verschillende kralensnoeren om zijn hals — de langste hingen over zijn dikke buik — en Jan leek met zijn hangende snor en zijn baardje op een muskatie.

Maar ja, je hebt je werk, en je verliest sommige mensen uit het oog. Jarenlang hoorde ik niets van Joe. Tot ik op een goeie morgen in de krant las dat de "Gele Tijgers" hadden besloten elk hun eigen weg te gaan.

Zoals vaak gebeurt, werd de groep al gauw vergeten. Met de groep verzorzen Al, Bert en Jan in de vergetelheid, Joe niet. Als Joe Carmin had hij in korte tijd meer bewonderaars en bewonderaarssters dan de groep er ooit had gehad.

Twee maanden geleden vond ik in mijn post een uitnodiging voor het optreden van Joe Carmin. Op de kaart waren ook een paar woorden geschreven: "Kom me tijdens de pauze in mijn loge opzoeken, Joe."

Natuurlijk ben ik er naar toe gegaan. Al had ik hem een paar jaartjes niet meer gezien, Joe zag er nog altijd even jong uit. Om hem heen liepen een paar professionele parasieten druk te doen. Met een paar woorden zette hij ze de deur uit, en meteen kwam hij terzake.

«Al een heel tijdje wou ik met je praten... Maar je hebt er geen idee van hoe weinig tijd ik heb... Werk, cocktail, televisie, radio... Je hebt al wel begrepen dat

ik je ergens voor nodig heb. Ik heb gelezen dat je zowat een soort Sherlock Holmes bent geworden... En ik heb narigheid.»

«Wat voor narigheid, Joe? Ik zou denken dat je alleen maar succes hebt!»

«Misschien juist daarom... Misschien vinden mijn maats van vroeger dat niet zo leuk. Het uiteenvallen van de "Gele Tijgers" betekende voor Al, Bert en Jan de afgang. En ik heb er alles bij gewonnen.»

«Wat doen ze nu?»

«Oh, ze zitten nog altijd in de show-bizz, maar in de Hit Parade komen ze nooit voor. Al is gitarist in een tweederangs bandje, Bert schrijft teksten voor liedjes, en Jan doet wat Public Relations...»

«En ze bezorgen jou narigheid?»

«Ik weet het niet zo precies. We zien elkaar nooit meer. Maar wat ik de laatste tijd heb beleefd, is vast geen toeval... De stuurinrichting van mijn wagen die het ineens begeeft... urenleng opgesloten in een lift die het ineens niet meer doet... Een plank die van een steiger valt, net voor mijn voeten...»

«En je denkt...?»

«Ik zei je al dat ik niets precies weet. Maar ik wil schoon schip maken. Als je eens een avond niets om handen hebt, vraag ik de anderen om alles eens te bepraten.»

De week daarop inviteerde Joe zijn ex-partners in zijn prachtige flat. Ook Al, Bert en Jan waren niet erg veranderd.

«Bravo, Joe», deed Bert temerig terwijl hij zijn blik over de luxeuze inrichting liet gaan. «Het heeft jou geen windeieren gelegd.»

«Waarom heb je ons weer als goeie oude vrienden bij elkaar gehaald?» vroeg Al. «Om leuke herinneringen uit de goeie oude tijd op te halen?»

«Laten we dat dan heel gauw doen», gromde Jan.

«Ik moet er morgen al heel vroeg uit.»

Zo diplomatiek mogelijk, maar duidelijk, zette ik de toestand uiteen.

«Kijk, Joe is al verscheidene keren maar net op het rippertje aan een ongeluk ontsnapt... Hij heeft de indruk dat iemand van jullie wel eens een gloeiende hekel aan hem zou kunnen hebben. Mocht een van jullie achter al die ongelukjes zitten, dan willen we hem

aanraden om ermee op te houden. We hopen dat jullie ons begrijpen, en we bieden onze excuses aan voor zoverre jullie er niets mee te maken hebben. »

Daarop volgden waardige protesten, tranerige bezweringen en woedende verwijten, respectievelijk van Al, Bert en Jan...

Een gewaarschuwd man is er twee waard. Dat liet de schuldige een paar weken later merken. Hij moet zijn plan heel zorgvuldig hebben uitgewerkt, heel koelbloedig. En doeltreffend.

Joe Carmin moest in de Palm Beach optreden. Toen hij zich daarheen begaf, werd zijn wagen door een onbekende van de bergweg af gereden. Het duurde een hele tijd voordat Joe uit het wrak van zijn Tornado kon worden gehaald. Hij was toen al dood.

Ik bracht de politie op de hoogte van wat Joe me er over had gezegd. De inspecteur die de opsporingen leidde, beloofde me daar rekening mee te houden. Maar in de kranten las ik een paar dagen later dat nog steeds geen spoor van de dader was gevonden...

Toen besloot ik me zelf met de zaak bezig te houden. Ik slaagde erin Al, Bert en Jan — mijn drie "verdachten" — bij elkaar te brengen. Koudweg vertelde ik hun dat één van hen volgens mij de dood van Joe op zijn zij gezeten had.

« Maar dat is krankzinnig ! » antwoordde Al. « Ik heb gelezen dat het ongeval de 20ste mei is gebeurd. Op

dat ogenblik zat ik in New York. Ik heb er een foto van bij me... hier zit ik in mijn wagen op die dag in New York !... »

Bert had de tranen in de ogen.

« Verschrikkelijk !... Die goeie Joe... Ik moet er een voor gevoel van hebben gehad, want ik heb me die dag ook laten klieken, in mijn auto, in Londen... »

Ook Jan haalde een foto uit zijn portefeuille. Ook hij zat in een wagen. Ik bekeek de foto even nauwkeurig als de andere.

« Ik zat toen in Japan », zei Jan. « Zoals je kunt zien : Jan in zijn auto in Japan. Op 20 mei... »

Ze hielden me voor de gek, daar was ik zeker van. Eén van hen was die dag in het buitenland geweest, maar ze hadden zich alle drie in hun wagen laten fotograferen bij wijze van alibi. De drie auto's waren, voor zover ik kon zien, niet beschadigd.

Maar één van die drie alibi's was vals.

En de schuldige heette...

Weet jij hoe hij heette ? En waarom zijn alibi vals was ?

De schuldige is Al. De foto die hij liet zien, was niet in de U.S.A. gemaakt, want daar rij je rechts. Links rij je wel in Engeland en in Japan.

**dat moet ik
rondtrom-
petten...**

**In ons volgende
nummer:**

**Vrij Vel voor
Lagas!**

Roltrap naar het ongewisse!

**Oom Wim: "Ondergang van
een duikboot"...**

Geniale Olivier!

Een denderend slot:

Rolf Karsten!

**Een gag van Guust en
Bollie & Billie...**

geheime wapens en rare wapens • DEVOS

VOORAL JAPAN HEEFT TE LIDEN VAN DE VERMEETERDE RAKETTEN DIE AMERIKA IN DE STRIJD BEREIKT. OM DE NIEUWE DUYTER "JUG" TE BESTRIJDEN KOMT EEN VLOEDGOLF PROTOTYPES LOS WAARVAN SLECHTS ENKELE ALLE TESTS OVERLEVEN!...

"LARK" (LICHT-LICHT) ANTI-KOMMUNIST

"TINY TIM" (LICHT-GROND) ANTI-BANQUEER

"BAT" ZWARTERBON LICHT-GROND

VOORDE XP-54 "TUSCOOTRAAL-EN-TUSCOOTRAAL-ANDRIJNING"

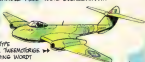
"GLOSTER WHITTLE" EERSTE DUYTER "JET" PROTOTYPE IN DE LICHT IN 1941. SNEL VERVANGEN DOOR TAREMBOERGE "AMTEOR" (NIEUWNAIST) DIE VOOR V-1-BESTRIJDING WORDT GEBUIKT

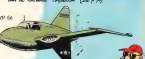
"LOCKHEED SHOOTING-STAR", VOORAL IN 'T VERRE OOSTEN GEBUIKT. GELANDGENTE TYPEN VAN DE 'JUG'

VOORDE XP-54

"CURTISS-WRIGHT" PROJECT ZONDER "EERSTEST", NIEUW VAN DE JAPANESE "HAYABUSA" (ZIE P. 14)

PLANT 'N KNOL

Wat is Yoko gaan welden: hij wordt achtervolgd door een spin die een dodelijke straal op hem richtte.

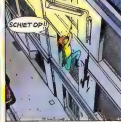

YOKO TSUNO

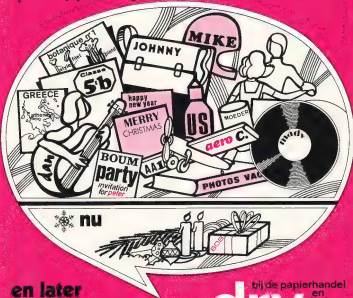
DE STELENDE SPIN

Roger LEOUP

wat een keus! **GEWELLLDIG**

(ZWART·WIT·ROOD·GOUD) LETTERS EN CIJFERS
die jijzelf op alles kunt afdrukken

en later

DECAdry

bij de papierhandel
en
in de
waren-
huizen

UW DRUKKERIJ STEEDS BESCHIKBAAR

EEN GOEDE
RAAD?
ZEG HET AAN
JE OUDERS

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

NATUURLIJK HEB JE AL BESUS VAN HET ZWART VAN DAMOKLES GEMOORD MAAR HOE IS DAT VERHAAL ONTSTAAN?

IN HET JAAR 406 V. CHR. WERD DIONYSIOS EEN BURGER DIE ALDOOR KRITIEK HAD UITGEBRACHT OP DE LEGERTANVOEDERS, DE TIRAN VAN ZIJN INDERSTAD SYRACUSE. HJ WAS TOEN 25 JAAR.

DA WIL EENSDE JUA-
DEN GEWAGEN NEMEN
POLTER ZE EN BRENG
ZE OM VERHAN ALLE
ANDEREN EN LEE DE
SLAC OP AL NUN DIT-
TINGER

WONT IN OP-
DE MAJESTE?

THES KREED BLEN-
DEN ZIN SOUHTEN
HEM ALLE OVERWAL-
MAAR TERUS.

MAAR OOK ONDER ZIJN VRIENDEN VINDT HJ VANDEN SYRACUSE KRIST ER SPUT VAN DIE MAN OP DE TRON TE HEBBEN GEZET

OP HET
SLAOVELD DOET
HY-T HEEL GOED
MAAR HJ IS EEN
VREGLIJK OINGELAND

WE ZETTEN
'M AF!

THES KEER VER-
JAGEN ZE HEM.

WEG
MET DE
TIRAN!

HJ HEBT ONZE STAD
GROOT EN MCHTIG
GEMAAKT!

HJ IS DE ENIGE
DIE DE CARTHA-
GERS VAN ONS
INLAND WEG KAN
VEGEN!

EN DIE DE
GREKSE STE-
DEN IN ITALIE
VAN VERDEREN!

HET ZWAARD VAN DAMOKLES

scenario: o. joly • tekeningen: cicuendez

NIET OVER ZIJN STRID TEGEN VJANDEN EN TROESTRACKES. AL IK HET NIET HEBBEN, MAAR OVER DIT FOUTEN UIT ZIJN LEVEN. HJ WAS EEN WANTSBOUW, STEDS BEVRESD VOOR EEN AANSLAG OP ZIJN LEVEN. ONDER ZIJN KLEURD DOORS HJ EEN HADNAS, EN HJ LIET MOEDEREN FOULLEREN DIE HJ ONTVING...

MAJESTEIT, ER KOPEN OUDERS OVER HUN FAMILIËZAKEN STOEKEN MOETEN WE DIE OOK FOULLEREN?

OMDAT HJ GEEN ENKELE BARBIER VERTROUWDE, MOESTEN ZIJN TWEE DOCHTERS ZIJN BAARD BRANDEW MET GLOEIENDE NOTESCHERPE...

HET VOLK SPRAK HJ MAAR TOE VAN OP EEN HOGE TOREN, NAAR NIEMAND HEM KON AANHALLER.

HJ MAakte SYDACUSE TOT EEN STAD MET PRACHTIGE GEBOUWEN. HET HEET DAT HJ HONDERD SLAAPKAMERS HAD, EN ZELFS ZIJN EIGEN KINDEREN WISTEN NIET IN WELKE HJ DE NACHT ZOU DOORBRINGEN...

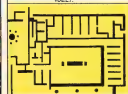
ERNS KWAM EEN ZWIERE MARSYAS...

IK WAS EEN GEVLAARD DE KAMER TE WINDEN WAARIN U SLIEP EN IK SLEED U DE HALS AF, TOEGE NIET DE WANDER...

DE KAMERS VAN DIONYSOS' NORMEN HJ NU KINDERACHTIGE VEILIGHEIDSMATROEGEN VAN NIEMAND DIE ZICH BEDROEGE VOELT.

DIONYSOS' BEHOEFDE OOK DE SCHONN KUNSTEN EN HAD EEN VINDINGEKE GRIST. VOOR HET BEWAKEN VAN ZIJN GEVANGENEN VOND HJ EEN OPLOSSING DIE ONS NU NOS KAN VERBAZEN...

DE GEVANGENIS HAD HIJ IN DE
ROTSEN LATEN UITHOUVEN. ZE BE-
HOEVEN ZICH NIET DE BEKENDSTE STROM-
GROEVEN VAN SYRACUSE. DE GEVANG-
ENEN DACHTEN DAT ZE ER
VEELT VERLOREN ZIJN.

ONZE AANVOERDER VINDEN ZE
NOOIT! HIJ ZIT IN EEN GROT DIE
HALFVOL ZEEWATER STAAT. BIJ
DE MONDING VAN DE RIVER
DAAR WACHT HIJ OP AL NIE
HIER KAN ONTSNAPPEN.

ONTSNAP-
PEN? WE
HOETEN EEN
MIDDEL VINDEN.

VULLIE PRATEN TE VEEL! HET
SCHEMT DAT DE TIRAN ALLES
TE HOOR KRIST. WAT
WE HIER ZEGGEN.

EEN
VERRECHER ONDER
ONS? BESLIST
MET!... MAAR MIS-
SCHIEVEN HERBEN DE
MUREN DAN VEEL
DIEP!

JAREL DIONYSIOS HEEFT DE GEVANGENIS ALS EEN ENIGEN
OOR LATEN UITHOUVEN. DOOR DE VOER VAN DE HANDEEN
WORDEN ALLE GEVANGENIS VERSTERKT EN NAAR EEN
PUNT GELIED IN HET MIDDEN VAN DE LATHIES, DE
STROMGROEVEN...

...WAAR DE KONING ZE DAN GEKAKKELIK
KAN GRIPPEN.

MASSCHIEVEN
HEBSEN DE
MUREN AFGE-
DREN.
DAAR HOEFT
IK NIET DAN MAAR
TE LATEN
HALLEN!

"HET OOR VAN DIONYSIOS" IS SPREKEND-
DELIJK GEWORDEN. HET WAS DE VOORLOPER
VAN ONZE MICROFONIS EN AFLISTER-
APPARATEN. ALS JE DAT EENS OP SCILIE
KOMT, DAN MOET JE ER EENS NAAR
GAAN KIEKEN. WANT DAT "OOR"
BESTAAT NOG. HET IS 65 METER LANG
EN 23 M. HOOG. ZE NORMEN HET OOK
"DE SPREKENDE GROT" HET SCHEUTEN
VAN PAPIER HOOR JE ER ALS EEN
VROESLIJK LAMMEL...

MAAR HET BEKENDSTE REEDT DAT DE
TIRAN ONS HEFT NAGELATEN ONTSTAND
DOOR DAT EEN ROVINGLING ZOERS
KRUPERS DIED...

O KONING, DE GROOTSTE EN MACHTIGSTE
MAN TER WERELD... EN VOORAL:
DE GELUKKIGSTE...

... GELIEFD DOOR DE GODEN DIE
U HET WELDADEN EN
PRACHT OVERLAZEN...

DE DANKLES
BEKINT ME OP DE
ZENKVEN TE
WEDKEN!

OP EEN GOEDE DAG, ALS DE OUD VLEIER
WEEB EENS OVERDADIG HET GELUK VAN
HET KONINGSCAP BEWIST ONDERBREKST
DIONYSIOS NIET.

IK ZAL HET JOU SCHENKEN... JE
ZUL EEN HIEF DAK OP MIJN
TROON ZITTEN...

HET ZWAARD VAN DAMOKLES

DE DAG DAAROP KRIJST DAMOKLES DE PRACHTIGSTE KLEDEN EN RUST HI OP HET MOOSTE BED. HI DRAAGT DE DIADRENN, EN DE KNAPSTE SLAVINNEN BRENGEN HIEN HET FINESTE ETEN...

ANDERE SLAVINNEN DANSJEN EN ZOEBEN VOOR ZACHTJE MUZIK. BEDRIJNDEN, HOVELMEIDEN, LUFAMCHTEN EN MINSTERS VORGEN IEDERE HIENS VAN DE KONING-VOOR-REIN-DAG UIT. DAMOKLES VINDT HET EEN HEWELSE BELEVENS...

MEENS ZEGT DIONYSIOS...

AFSCHRIJVELIJK! HET ZAL MET HAAR DOOR-
SNEDEN EN MIJN LICHAAM DOORBOREN!
VOOR GEEN ROKDOM TER WERELD BLIJF
IK HIER...

"HET ZWAARD VAN DAMOKLES" IS EEN
VAN DE BEST BEKENDE UITROEPMINGEN
GEWORDEN. ZE WORDT GEWELDK
VOOR EEN DREIGEND GEVAAR
DAT IEMAND IN GODDEN DOEN BOVEN
HET HOOFD HANGT...

EVEN LATER...

EEN AUTO, EEN VLIETUIG OF EEN SATELLIET
KUN JE ALTIJD VERVANGEN DOOR EEN NIEUW
EXEMPLAAR, DAT DE MENS MAAKT. MAAR WE
KUNNEN NOG GEEN MUGJE MAKEN, LAAT
STAAN EEN AREND, EEN OLIFANT OF EEN
VLINDER (Wereld Natuur Fonds).

DE DIEREN- WERELD!

Je hoeft niet altijd biologie te studeren, om gebod te raken door de levende natuur. Daaraan is de Elzasser Christian Zuber (geb. 1936) een sprekend voorbeeld. Hij begint zijn loopbaan als verzekeringsagent en krijgt vervolgens een job bij het onderwijs in Frankrijk. Zijn hobby: filmen. Hij haalt al fumend zijn hart op in Marokko en ondernemt een expeditie naar de beroemde Galapagos-eilanden als hij 29 is. Twee jaar later komt hij met een film getiteld "De schatten van Corinka". Dan werpt hij zich op het maken van korte films over dieren. In 1969 draait hij een lange film "LAAT ZE LEVEN!". Zuber kent maar weinig vrije surten. Als hij niet filmt, schrijft hij wel een boek, houdt lezingen of een uitzending voor de televisie ("Met de camera in de vuist").

Christien Zuber is niet tegen machines, niet tegen computers, maar hij is wel tegen het "denken in machines". Als je daarmee alle problemen in de wereld zou kunnen oplossen. Hij vecht voor het gebruik en de bescherming van de levende schatkamers van moeder aarde. Zuber wijft een groot deel van zijn tijd aan de redding van diersoorten die op het punt staan voorgoed te verdwijnen.

Zuber: Aleen als de mensheid de natuur rekt, doet ze haar eigen toekomst. Is afschuifelijk maar waar: in de komende 10 jaar zullen meer dan 800 diersoorten uitsterven. Ieder jaar verdwijnt er voorgoed een vogelsoort.

» Gelukkig schrikken hoe langer hoe meer mensen wakker. Het dringt langzaam maar zeker tot ons door, dat de bescherming van wat er nog over is in de natuur, een dingende en klemmende zaak is. Het Wereld Natuur Fonds (World Wildlife Fund) doet op dit punt goede dingen en ik werk dan ook graag erin samen.

ROBBEDOES: Kreeg u van de jeugd veel reacties op uw uitzendingen "Met de camera in de vuist" voor de France tv?

Zuber: Geweldig veel! Toen ik uit Guyana terugkwam, lag er een berg brieven op me te wachten. Een heleboel jongeren willen in de toekomst iets ondernemen voor natuurbescherming. Jammer genoeg is er hier nog steeds niet veel werk in te vinden: Frankrijk is niet zo voorlijk op dat gebied. Maar natuurlijk kan je lid worden van een landelijke natuurbeschermingsorganisatie. Naast zijn er ook afsdelingen voor de jeugd.

ROBBEDOES: Waarom koos het W.W.F. een panda als ambassadeur?

Zuber: Omdat het dier bijna uitgestorven is. Een geheimzinnig dier, er leeft nog een aantal in West-China. Maar helaas zijn er vroeger veel te veel gevangen. Gevangenschap betekent uitmoording: de panda plant zich in een dierenrijk vrijwel nooit voort.

ROBBEDOES: Maar we dachten dat Chichi en Anne-Anne...

Zuber: Dat had je gedroomd. Het mannetje Chichi zat in de Londense dierentuin, terwijl Anne-Anne in Moskou bleef. De dieren zijn 5 jaar geleden bij elkaar gebracht en er is van alles

geprobeerd om ze te laten paren. Maar de hele grab is een dure mislukking geworden. Voor Anne-Anne geen moederschap WWF voor een vrouwenpanda in China; in de dierentuin van Peking is een jonkie geboren.

Afschrikwekkend, maar volkomen ongevaarlijk...

ROBBEDOES: Kunt u wat meer vertellen over de Galapagos-eilanden? Daar leven toch nog van die bijna voorhistorische giganthische hagedissen?

Zuber: Ja, dat zijn de leguanen of kamhagedissen. Ze zien er afschrikwekkend uit, maar zijn volstrekt ongevaarlijk. Helaas, ook dit fantastische levende overblijfsel uit de prehistorie dreigt uit te sterven. Ze leven ook nog op de Amritien en daar heb ik stropenaars gefilmd terwijl ze leguanen doodden. Ze zetten de dieren op en verkochten ze dan aan Amerikaanse toeristen. Ik heb zelfs het moment gefilmd waarop de dollarsjetten door een blanke hand in een zwarte hand worden gedrukt. Toen m'n film klaar was, heb ik er voor de plaatselijke autoriteiten gedraaid. Ze hebben dedelijk maatregelen genomen om deze wonderlijke diersoort te beschermen.

ROBBEDOES: Hoe dan?

Zuber: Ze hebben nagelaten voor leguanen gemaakt. Deze leefgebieden zijn omgeven door muurtjes die men laat begroeien met bepaalde planten. De toeristen kunnen de dieren nu nog wel over die muurtjes heen bespieden en ze fotograferen.

• Panda's

Maar op de Antillen is het afgelopen met de handel in opgezette eguren. De dode dieren beginnen trouwens na 2 weken al te vengaan omdat ze niet goed geprepareerd zijn.

Bijgeloof draagt bij tot de uitroeiing van diersoorten...

ROBBERDOES: Hoe komt het dat zoveel diersoorten op het punt staan uit te sterven?

Zuber: Daar kun je een hele serie oorzaken voor aanwijzen. Sommige dieren zijn bijvoorbeeld slecht aangepast geraakt in de loop van de honderden eeuwen evolutie. Neem de Neushoorn: het dier verdedigt zich heel slecht. Afgezien van een enkel been kan zich verweren tegen een kogel uit een wielkoggeweer. Sommige diersoorten zijn erg geïsoleerd omdat volgens de legende bijvoorbeeld hun gewei of hun slagzand een heel bijzondere stof zouden bevatten. Stoffen die de mens krank maken of genezen. Zo hebben de Chinezen en Japanners eeuwenlang geloofd, dat er in de hoorn van de neushoorn stoffen zaten die slimmerd werkten op de lering. Wetenschappers zijn bewezen je neus te prikken. Toch zijn er vorig jaar in een nationaal park in Israël 7 neushoorns om zeep gebracht om die zogenaamde wonderhoorn te pakken te krijgen.

ROBBERDOES: En hoe zit het met olifanten? Worden die echt massaal afgeschoten?

Zuber: Ja, maar daar zit 't wel anders in mekaar.

Zelfs een olifant kan niet slachtoffer zijn van een mier (Afrikaans spreekwoord).

Zuber: Als je zelf in de Afrikaanse wildernis zit, betel je ges hoe makkelijk het is om een olifant dood te maken. Met het huidige wapentuig kan je zelfs van grote afstand een olifant een kogel door z'n kop jagen. Het beest zit in elkaar, maar is meestal nog niet dood. Dan komen de jagers met machete's totalen hun "kavel" rondvreeken. Afgraaft, k, je reuze o ochtpertj.

• Leguaen op de Galapagos

• Olifanten in Tanzania

ROBBEDOES: Valt een olifant uit zichzelf een mens aan?

Zuber: Dat gebeurt alleen als de mensen het er zelf naar maken. Een olifant zal een mens niet aanvalen uit kwaadaardigheid of doodsdorst. Meestal dient een aantal om de jongen te beschermen. Maar als mens alleen tussen een kudde olifanten zitten is niet zo fijn. Een van de dieren is in het verleden misschien ooit eens gewond door een mens. Dat "onthoudt" het bleekersgevoel. Mensengeur betekent voor zo'n beest: gevaar, pijn, kwaad. En zo'n af hogelijk den niets op je herfstok, de vergelding komt op jou maar. Maar veel mensen denken dat een olifant kwaadaardig voor de aenval als hij z'n omringd uitbreidt en z'n slurf naar voren gooit. Dat is niet zo. Het is een speurende houding om te weten te komen wat er aan de hand is.

ROBBEDOES: Hoe valt een olifant dan aan?

Zuber: Met opgeheven kop, de slaglanden naar voren en de slurf tussen z'n slaglanden. Een olifantslurf is heel gevoelig. Over t algemeen vallen de vrouwtjes aan.

ROBBEDOES: Laten olifanten zich makkelijk flamen?

Zuber: Nee zeg, makkelijk 's anders. Maandenlang heb ik geduldig met kudde olifanten moeten optrekken om ze voor de camera te krijgen.

ROBBEDOES: Staan olifanten op 't punt uit te sterven?

Zuber: Dat is trawel gesegd, gruwelijk. De mens is wel een constante bedreiging, maar er blijven toch nog heel wat olifanten over. In Oost-Afrika leven er zo'n 5000 tot 6000, en die zijn goed gezond. Maar toch hoofdzakelijk in wildparken. Soms krijgen de dieren het verkeerde soort bescherming van de mens, vooral als een kudde wordt ondergebracht op een stuk beschermd terrein dat ongeschikt is voor de eeuwenoude van de olifant. Zo'n kudde vindt er onvoldoende gras en struikgewas zijn. Maar... ook jagers en stroopers die dan hun kans schoon zien. Bescherming wil ook soms zeggen: te weinig natuurlijke vijanden. Dan gaan de kudde op zoek naar eten buiten de steppen en savannen, trekken het woud binnen, vreten de bomen kaal en trekken ze vaak om. Het woud gaat hier zwaar, wordt overvloedig of stoppe. Nou, wat dan nog, zul je zeggen. Maar tjoens de nete

maanden vernietigen de zware tropische regens de jonge begroeiing, het woud spoelt de bomen af. heel vruchtbare grondslag weg: de vruchtbare aardse vrucht. S bekken en rivieren megevoerd naar zee en is onvruchtbaarlijk verloren. Dan krijg je de beschutte bodemerosie. De grond wordt droger en droger en tenslotte wil er bijna niets meer op groeien. De schuipen die niet wist wat hij deed is de olifant.

ROBBEDOES: Kun je olifanten op hun trektochten volgen?

Zuber: Je kunt op verschillende manieren de tochten van een kudde nagaan. Fotografieren is de makkelijkste. Je kent de kudde op verschillende plekken en tekent hun route op een kaart. Stel een kudde is in noordwestelijke richting getrokken. Een week later kom je de groep weer op 't spoor. Wat blijkt? Ze houden steeds dezelfde richting aan. Soms keert een kudde terug op z'n weg. Olifanten hebben geen vast leefgebied. De behoefte aan voedsel en water is de voornaamste prikkel om verder te trekken.

Alleen met ons hart

kunnen we werkelijk de natuur redden

ROBBEDOES: Maar als je niet fotografeert?

Zuber: Dan doe je het met een radiozender om hun nek.

ROBBEDOES: Hoe krijg je een olifant zo gek om zo'n ding mee te dragen?

Zuber: Daar moet je zo'n kolos eerst voor verdoen. Dat gebeurt met een heel speciaal spul, alleen te krijgen voor dierenartsen en voor specialisten die de olifant in de natuur bestuderen. Het spul wordt afgeschoten met een soort luchtbus. Maar eerst ga je voorzichtig met een paar man op de kudde af. Je kiest een geest die uit een achiel het spul op hem af. Het zit in een spijze dat 2 om de p door de huid van het beest bring. De olifant voelt bijna niets, maar het verdovende middel komt in z'n bloedbaan. Na 10 minuten is hij volledig verdooft. Dan moet je er raandende op af, het radiozender om z'n nek hangen, het dier een tweede spijze geven om het uit z'n verdoving te halen en zelf weer weg varen.

ROBBEDOES: Wat voor geld hoor je via het zenderje?

Zuber: Alleen maar pöppö. Maar dan is voldoende. Als je kans ziet om in een flink kudde 7 of 8 van die dingen om te hangen, krijg

je een goed beeld van de weg die zo'n groep volgt. Het spaart de ontdekkers geweld'g veel tijd.

ROBBEDOES: En ohéek je ook details die de beschermers aan het denken zetten?

Zuber: Nou, en of! Een bepaald beschermd wildpark in Tanzania bleek bijvoorbeeld te klein voor de aartsvader olifanten. Een aantal bleef constant binnen de grenzen, maar andere gingen ook steeds naar verreder. Ze kwamen wel terug, maar er waren altijd electrolere van menselijke jagers.

ROBBEDOES: We hebben wel eens gehoord van een soort Afrikaanse wonderolifant, Harmet.

Zuber: O, maar Harmet bestaat. Hij leeft in Kenya en wordt beschouwd als de machtigste olifant van heel Afrika. De intelingen noemen het dier "hij die hoger is dan de bomen". Harmet is ongeveer 85 jaar oud, maar teloor intelingen denken dat hij al ongeveer 100 jaar leeft. Het is een gigantisch beest, dat wel 5000 kilo weegt. Een echte aartsvader. Men beweert dat hij de veraanloste slagden heeft van alle levende soorten. Z'n slagden zijn trouwens zo lang, dat ze over de grond steken en een spoor laten.

ROBBEDOES: Viel Harmet makkelijk te timen?

Zuber: Was 't maar waar! Hij werd vrijwel steeds beschermd door twee "bewakers", olifanten tussen de 25 en 30 jaar oud. Heel sterke kintjes. Die bescherming was hard nodig, al waren de beesten dan niet dat twee steenrijke Amerikanen aan de rand van het wildpark op de loer lagen om Harmet naar te knallen zodra hij zich zou vertonen. Maar het dier heeft er denk ik toch een soort vermoeden van gehad en heeft de rand van het park gereden. Harmet leeft nog altijd en getuigt van een rustige oude dag.

ROBBEDOES: Hoe komt een olifant aan z'n eind in de natuur?

Zuber: Dan verdwijnt 'ie in de wildernis en komt niet terug.

Oude aartsvaderlijke olifanten lopen soms honderden kilometers ver tot de plek waar ze willen sterven.

Soms ontdekt de mens een hele serie skeletten van deze reuzebeesten dicht bij elkaar. Zo ontdekt het verhaal van het olifantenkerkhof (Zuber).

ROBBEDOES: Is dat waar, van die olifantenkerkhoven?

Zuber: Ja, die bestaan. Maar die ontstonden een paar honderd jaar geleden, toen de olifanten nog konden gaan en staan waar ze wilden (geenwoordt krijgen hun leefgebieden hoe langer hoe smaller in). Als ginspaars zoals Harmet, verlieten zij hun moede of pijnlijke lichaam, zochten ze meestal een vochtig of meersalig gebied op. Heel gek, maar veel oude en jonge olifanten staken naar dezelfde plek. Daar kwamen ze aan hun eind en later bleef alleen hun skelet over. Ivorenzoekers hebben die "kerkhoven" ontdekt en alle slagden meermalen. Maar dat is minder erg dan een dier te doden om z'n maganden alleen.

• Jong olifantje in Ceylon

ROBBEDOES: Kan een olifant ook ziek worden?

Zuber: Jazeker. Zo is het bekend dat olifanten lelijk knes- en tandpijn kunnen hebben. Rotte tanden en knes bezorgen deze dieren wel allende pijn. Nog erger is een gebroken slagden, want een zwaar z'n op dik als een mensarm. Z'n slagden breken vaak eens in het gevecht met een tegenstander.

ROBBEDOES: Olifanten verliezen hun gebit negaal gaaf?

Zuber: Vooral het ondergeb. Een olifant krijgt 6 keer nieuwe tanden en knes. Het nieuwe gebit drukt het oude eruit. De laatste tuis komt rond het 40ste jaar. Ze zijn ongeveer 30 cm lang en 8 tot 10 cm breed, ruwrandig, en bekleed met vel.

ROBBEDOES: Hoe kan het dier rode klagen oplopen als het zo vaak ziek is?

Zuber: Ja, hoe komt dat? Omdat een olifant de hele dag en zelfs een deel van de nacht eet. Hij moet enorme hoeveelheden gras en baderen verslinden om z'n enorme lichaam te voeden. Daarvan sijt het gebit heel snel en er kunnen gaten in ontstaan voor de nieuwe reuk. Waarschijnlijk komt

ROBBEDOES: Bent u wel eens een olifant met kiespijn legergekomen?

Zuber: Dat zou ik denken. Ik heb er zelfs een gefind. Het dier heeft voortdurend met z'n kop lange boorstammen of rode heen en weer op de grond. Een zieke olifant wordt geweldig zenuwachtig en gespannen, en later toe kwaadaardig. Voor z'n dier moet je op je tellen passen. Als de pijn niet overgaat, knelt het dier naar een rots, gaat op z'n zij liggen met de pijnlijke kant in de modder en laat het ebit zitten. Zo sterft het langzaam maar zeker.

We hebben de natuur allemaal nodig en we behoren er allemaal toe (Zuber).

Zuber: Weet je waarom ik me rijnd kan maken? Als er een schieding wordt getrokken tussen de dieren en planten aan de ene kant en de mens aan de andere. Je zou zeggen dat er een glazen venster zit tussen die twee werelden. Volgens mijn. We weten niet z'n allen, dieren, planten en mensen in één en hetzelfde leefsysteem. We moeten net door met deze foto aarde en de wereld omhoog rond de aarde. Zowel de aarde als de atmosfeer zijn heel kwetsbaar. Door het ondoordachte gebruik van de aarde rijkdomen heeft de mensheid al heel wat onherstelbare schade aangericht — wouden zijn vernietigd, vruchtbare gronden veranderd in woestijnen, talrijke plant- en diersoorten zijn uitgestorven, andere staan op het punt om te verdwijnen, de atmosfeer vervuult in snel tempo en zo kan je doorpak. Het is de hoogste tijd om daar iets tegen te gaan doen. Vrezer held als op aarde elkaar in evenwicht — planten, dieren, mensen. We moeten proberen, dat evenwicht zoveel mogelijk terug te brengen. Als we daarvoor echt iets doen, dan kunnen we over 25 jaar nog vogels horen zingen, vingers zien slaan, bomen horen ruisen en waterval en horen klateren. Plaats van te laten met een geweer, moeten we leren jagen met een fotoapparaat en een bangscherm. Hoevel laden die in de herfst rondslagen in jagersomsta, knallen eigenlijk het verschil tussen een overvliegende lantaar en een kraanvogel, tussen een convar en andere langbeen-trekvogels? En wanneer gaat roemen andersik eens snappen, dat rooivogels uiterst nuttige dieren zijn, die het teveel aan schadelijke knagdiertjes opzuigen? Ieder dier en iedere plant heeft z'n functie in het grote geheel. Dat geheel noemt we het ecosysteem. Door bepaalde dieren bijna uit te roeien, hebben andere dieren ook tekort aan natuurlijke vijanden verloren. Die andere breiden zich dan weer veel te sterk uit en worden schadelijk voor wél een andere groep dieren in de natuur, of voor de mens.

ROBBEDOES: U kent bestal heel wat voorbeelden van die verstoorte evenwicht.

Zuber: Maar dat zou voor vandag het verhaal te lang maken. In ieder geval ben ik vanaf oktober weer voor de Parade tv met uitzendingen over dieren.

ROBBEDOES: Gaat u ook nieuwe films draaien?

Zuber: Reken maar! Ik ga naar China om blags te filmen. Wie je dat Mac 3 grote natuurparken heeft opgericht? Ik ben gebelwd wat ik daar allemaal zal vinden. En als weet, kan ik daarover later meer vertellen aan de lezers van Robbedoes!

Interview: Roger Simone - Foto's: Nadine en Christian Zuber.

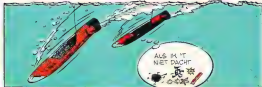
Geniale Olivier

de mini-mensjes

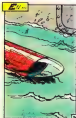
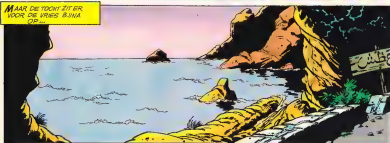

VERD...!
MISLUKT! ZE SLUITEN
DE BOEL AAN EN WE...
HIK!... GAAN WEER
EVEN VROLUK
VERDER.

MAAR DE TOCHT ZIT ER VOOR DE VRIES B.J.W.A. OP...

EN NU KOMT ER EEN GEHELEDE VERKRIJGING VOOR DE
KLANTEN EN DE GROTEN (WIE HEBBEN WIE TWEE DE-
ROHMEN TEKENAARS VAN ROBBERS OP BESCHIK WILLY
LAMPIL, DE VADER VAN... MM... KANDY EN ZON
SANDEROS NUW...

UITGEVERIJ DUPUIS

EN WALTHERY DE SCHRIJVER SCHEPDE VAN
DE AL EVEN POPULAIRE NATASJA! ZE
WACHTEN WIE OP JULIE OM HUN ALBUM TE
SIGNEREN...

UITGEVERIJ DUPUIS
BRÖMBRÖM
BRÖÖMM!

BROBLOMBROM!

UITGEVERIJ

UITGEVERIJ

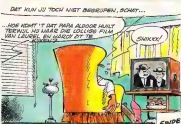
UITGEVERIJ

UITGEVERIJ

UITGEVERIJ

TEEN: CLAVIN

ENDE

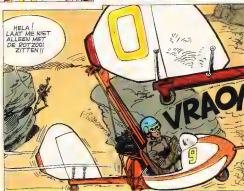

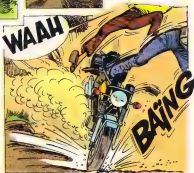
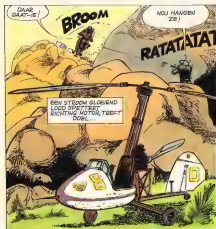

BLAUWE SPERWER

➔

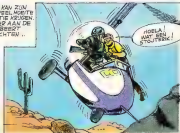
BLAUWE SPERWER

DE GYRO BOXT EN BUITELT
DOOR DE LUCHT, VERLIEST
HOOGTE, MAAR VERBODT ZICH
OOK MEER VAN DE WEG.

DE GANSTED KAN ZIJN
WAPEN NIET VEEL MOEITE
IN SCHRIJPSCHRIJVEN
MET DE VINGER AAN DE
TREKKER PROBEREN?
HIJ HET TE RECHTEN ..

de peruviaanse puzzel

SIRIUS • BROUWERE

DE OP VOLLE TOEGEN GEDRINE
MOTOR KAN NIET OVERVLADEN
TOESTEL BUNA NIET IN DE
LUCHT HOUDEN, DE MACHINE
ZAKT SNEL NAAR DE WEG...

ZO GAAT DAT NOU, KERTELIE... NOU MOGEN WI EEN
SPELLETJE MET JOU SPELEN, JIJ VERTEL MI WAT NAAR
MI OMEN VINDEN EN JIJ VERDIENT UIT DE BUIRT,
SIED?

INTUSSEN BU OMEN...

EB-CZ 12 RD 42

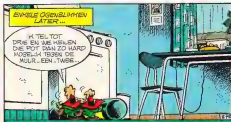
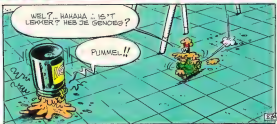
BLAUWE SPERWER

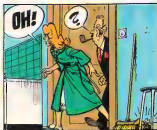
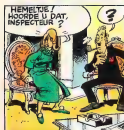

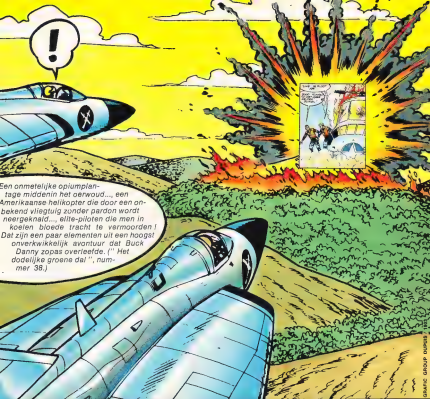
OP SIKKLE METER BOVEN DE GROND BLIJFT HET TOESTEL HANGEN EN STUURT EEN HANDEL BLAUW BOMEN NAAR DE ROTZ WAARDOPPER BEW EN LADSEN ZICH SCHUUL, NOUWEN.

de Krobbels

Een onmetelijke opiumplantage middenin het oerwoud..., een Amerikaanse helikopter die door een onbekend vliegtuig zonder pardon wordt neergeknald..., elite-piloten die men in koelen bloede tracht te vermoorden! Dat zijn een paar elementen uit een hoogst onverwikkeld avontuur dat Buck Danny zopas overleefde. ("Het dodelijke groene dal", nummer 36.)

WAT IS ECHT EN WAT IS VERZONNEN?

Dit verhaal, zoals de 37 vorige, is gebaseerd op echt-gebeurde feiten. Victor Hubinon, tekenaar en scenarist van deze reeks, volgt al jaren met onverholen bewondering de (krijgs-)verrichtingen van de Amerikaanse piloten. Voor hem zijn het mannen uit één stuk: stalen zenuwen, onmenselijke heldenmoed en keihard doorzettingsvermogen. Over de hele wereld staan zij onafgebroken paraat om het Amerikaans belang te dienen.

Verkrijgbaar in elke boekhandel :
35 F - 4,45 gulden.
Uitgegeven bij DUPUIS

NIEUW (verschijnt november '73):
Buck Danny 36:
HET DODELIJKE GROENE DAL

Hardruk:
Buck Danny 11:
IN KOREA
Buck Danny 12:
DE ONBEMANDE VLIEGTUIGEN

FULL-STEREO TEGEN

ZACHT PRIJSJE

Ziehier dan de « Stereo »-platen-draaier van je dromen.

Speciaal voor jou bedacht en ontworpen door ACEC die al je verzuchtingen kent... en ook rekening heeft gehouden met je portemonneetje dat dikwijls aan de dunnere kant ligt.

Er kan heel veel gezegd en geschreven van deze ACEC-platen-draaier 5738 : de perfectie van zijn klankweergave bij het aflezen van je stereo- en mono-LP's (33 toeren) of 45 toeren-plaatjes, de betrouwbaarheid van zijn versterker geheel op transistors, de natuurgetrouwe weergave van hoge en lage tonen (separaat regelbaar) en ook nog... Maar waarom hem niet rechtstreeks bij de ACEC-verdeler in

uw buurt gaan beluisteren ?

Want, alles wel beschouwd, is hij toch de meest aangewezen persoon om je te laten horen hoe dit toestel werkelijk aan uw innigste wensen voldoet en om je de prijs, die hij alleen maar voor vrienden doet, te laten kennen.

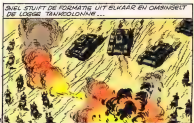
Je zult zien, die prijs valt best mee.

En nochtans is deze platen-draaier werkelijk stevig en degelijk gebouwd en helemaal probleemloos. Hij werd ontworpen alleen voor jou plezier en niet opdat uw vader zou verplicht zijn steeds maar weer zijn meesterschap met schroefdraaier of oud padvindernes te moeten bewijzen...

A MEMBER OF THE WESTINGHOUSE ELECTRIC GROUP

ROLF KARSTEN

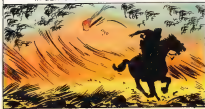

INRENS KOMT EEN RESERVE CAVALERIE-ESCADRON 78-VOORSCHEN EN WERPT GROTE BOSSEN STRO OM DE TANKS...

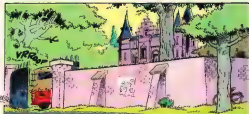

DE MET BENZINE DOORDRENKTE STROBOSSSEN BRANDEN IN EEN OOGWINK...

Sophie brengt de wereld, die
Schilkegen verloren heeft, naar
Kassanpleinen... En daar...

Sophie

avant-garde techniek rasechte sierlijkheid

« du Maurier » horloges hebben ECHT ALLES om zowel meisjes als jongen te bekoren. Niet enkel hun mode-vormen en -kleuren of hun voortreffelijke avant-garde techniek waarvan de « digitals » en de « duikers » modellen een prachtig voorbeeld zijn. Ook hun prijzen werden speciaal voor u berekend.

ALLES, maar **VOORAL** - en u doet er goed aan het te eisen - is van OORSPRONKELIJKE **ZWITSERSE** makelij + een waarborg die hun raderwerk voor 100 % dekt. Dat is van groot belang!

Goede boekhandelaars zijn fier u de Zwitserse horloges « du Maurier » aan te bieden.

du Maurier
SWISS MADE • SWISS QUALITY

In het groot: PWA-Papierwaren
Klein-Gründel, 1, 1050 Brussel

Benny Scholten 1986
www.1111

In deze rubriek krijgen alle Robbedoeslezers een kans om eigen werk te laten publiceren: korte verhaaltjes (liefst niet meer dan 250 woorden — je laat de anderen toch ook eens aan het woord komen, niet?), verzen en tekeningen (toch liever helemaal eigen tekeningen dan nagetekende figuren...). Vergeet niet je naam, leeftijd

en woonplaats er bij te zetten. Tekeningen op wit, ongekleurd papier, in zwarte (liefst oostindische) inkt. De tekeningen moeten NIET GEKLEURD zijn. Maak je stripjes en cartoons niet te lang, en met duidelijke teksten, inzenden aan "Plant 'n Knol", Redactie Robbedoes, Livornostraat 97, 1050 Brussel.

PLANT 'N' KNOW

